

žádati teprve, až usnesení okresního soudu ze dne 28. června 1930 na-
bylo právní moci, a teprve tímto dnem, tudíž, ano usnesení bylo stranám
doručeno dne 2. července 1930, dnem 10. července 1930 započala ply-
nouti čtrnáctidenní lhůta § 575 třetí odstavce c. ř. s. Exekuce navržená
dne 19. července 1930 byla navržena ve lhůtě a bylo proto dovolacímu
rekursu vyhověti a obnoviti usnesení prvního soudu.

Čís. 10253.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

**Jest příhodou v dopravě elektrické dráhy, podnikne-li jízdu nebo
pokračuje-li v jízdě, ač cestující pro přeplnění vozu musí státi na stu-
pátku vozu. Příhoda v dopravě nebyla v takovém případě za-
viněna poškozeným cestujícím. Pokud spoluzavinil cestující svůj úraz.**

(Rozh. ze dne 23. října 1930, R II 373/30.)

Žalobce domáhal se na žalované elektrické dráze náhrady škody,
ježto, nemoha se dostat do vozu elektrické dráhy, zůstal státi na stu-
pátku, za jízdy spadl a se poranil. Procesní soud první sto-
lice žalobu zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a
vrátil věc soudu první stolice, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal
a rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Žalobce tvrdil ve sporu, že vstoupil do vozu elektrické dráhy, který
byl tak přeplněn, že se nemohl dostat do vozu a byl nucen zůstat na
stupátku. Žalovaná strana tvrdila, že žalobce, když vlak jel mezi sta-
nicemi v plné jízdě, pobíhal před vlakem, najednou zůstal státi a snažil
se naskočiti na zadní plošinu vozu, nepodařilo se mu to ale a spadl na
zemí. Žalovaná strana vedla tedy, by se zprostita zodpovědnosti podle
předpisu § 1 zák. o ručení železnic ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.,
nikoli, jak mylně se domnívá, vyvíňovací důkaz podle § 2 cit. zák. v tom
směru, že příhodu v dopravě zavinil žalobce sám, nýbrž důkaz, že úraz
nebyl způsoben příhodou v dopravě, jak předpokládá § 1 cit. zák., nýbrž
jen zaviněním žalobce. Odvolací soud uvádí, že nebylo prokázáno, že
žalobce za jízdy na vůz naskočil, dále, že tu jde o příhodu v dopravě,
neboť vůz elektrické dráhy byl tak přeplněn, jak žalobce uvádí, a ne-
bezpečnost žalobcova umístění na stupátku vedla k jeho poranění. To-
mu nelze rozuměti jinak, než, že odvolací soud, ano nebylo prokázáno
to, co tvrdí žalovaná, že žalobce za jízdy na vůz naskočil, má za zjištěno,
že věc se sběhla tak, jak tvrdí žalobce, že tedy žalobce pro přeplnění
vozu musil zůstat na stupátku a že toto jeho nebezpečné umístění jest
v příčinné souvislosti s úrazem. Nepřiléhá tedy předpoklad žalované
strany, že nebylo prokázáno, jak k úrazu došlo, a jest při právním po-

souzení věci vycházeti z toho, co, jak doličeno, odvolacím soudem bylo zjištěno, totiž, že žalobce za jízdy na vůz nenaskočil; pokud tedy žalovaná strana ve svých vývodech vychází z předpokladu jiného, nelze ji sledovati. Jak nesporno, jest zakázáno, za jízdy elektrické dráhy dlíti na stupátkách vozu. Neodpovídá tedy normálnímu provozu elektrické dráhy, když se jízda podnikne nebo se v jízdě pokračuje, ač cestující pro přeplnění vozu musí státi na stupátku vozu. Jelikož odvolací soud nabyl přesvědčení, že žalobce na vůz za jízdy nenaskočil, nýbrž nastoupil ve stanici, stál na stupátku, poněvadž pro přeplnění vozu se dovnitř dostati nemohl a přes to bylo v jízdě pokračováno, jde o událost od normálního provozu se odchylující, o příhodu v dopravě podle § 1 zákona ze dne 5. března 1869 čís. 27 ř. zák. Ježto odvolací soud dále po skutkové stránce zjistil, že toto nebezpečné umístnění žalobce na stupátku jest v příčinné souvislosti s úrazem, jsou tu veškeré předpoklady tohoto zákonného ustanovení, podle něhož podnik jest odpovědný za škodu podle § 1325 až 1327 obč. zák. Jelikož provozování železničního podniku, jmenovitě řízení jízdy vymyká se úplně vlivu žalobce, nelze mluvit o tom, že příhodu v dopravě shora vylíčenou zavinil žalobce a že tudíž jest žalovaná strana podle § 2 cit. zák. vyviněna. Leč odvolací soud správně rozpoznal, že přes to žalovaná strana neručí sama za veškerou škodu, i když nelze souhlasiti s jeho odůvodněním a s jeho názorem, že ručí se žalobcem v poměru 4:1. Podnik ručí podle § 1 cit. zák., bylo-li příhodou v dopravě železnice způsobeno tělesné poškození nebo smrt člověka. Z toho plyne, že podnik ručí jen potud, pokud úraz jest v příčinné souvislosti s příhodou v dopravě a tedy také jen tou měrou, jakou úraz byl způsoben příhodou v dopravě. Bylo-li tělesné poškození neb usmrcení člověka způsobeno nejen příhodou v dopravě, nýbrž i jinými okolnostmi, jest děliti škodu právě tak, jako se podle § 2 cit. zák. dělí, bylo-li prokázáno, že žalobce spoluzavinil příhodu v dopravě. V souzeném případě byl úraz způsoben nejen příhodou v dopravě, nýbrž i žalobcem tím, že nastoupil na přeplněný vůz a podnikl, ačkoliv to je zakázáno, jízdu, stoje na stupátku, na nebezpečném místě. Že podle svého věku poznati mohl bezpráví tohoto svého jednání, zdůraznil správně odvolací soud. Jde ještě o to, v jakém poměru byl úraz žalobcův zaviněn příhodou v dopravě (dráhou) na jedné straně a zaviněním žalobcovým na straně druhé. A tu nutno přihlídnouti k tomu, že jde na straně dráhy o příhodu, která se opakuje dosti často, o příhodu, o níž snadno lze předvídati, že z ní mohou povstati škody na lidském zdraví a jimž proto snadno lze zabrániti vhodnými prostředky, kdežto na straně žalobce jde o lehkomyšlné jednání hochy desetiletého, u něhož sice nelze předpokládati zvláštní opatrnost, avšak tolik prozíravosti, že byl s to poznati, že se dopouští nebezpečného počínání. Jest tedy usouditi, že dráze jest nésti škodu sice větším dílem než žalobci, ovšem ne takovým poměrem, jak jej ustanovil soud druhé stolice, a nejvyšší soud má za to, že dělení škody v poměru 1:2 odpovídá spravedlivému posouzení věci. Žalobce má tedy nésti škodu jednou, dráha dvěma třetinami. Leč i při tomto stavu věci je třeba provésti důkazy o tom, zda tvrzená škoda

vzešla a zda požadovaný žalobní nárok jest co do výše opodstatněn. Správně proto odvolací soud rozsudek prvního soudu zrušil a odkázal věc k novému jednání a rozhodnutí.

Čís. 10254.

Náhrady škody z důvodu, že bylo stavbou vodovodu zasaženo do kutacích práv a znemožněno další kutání a dolování, jest se domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 24. října 1930, R I 436/30).

Žalobce domáhal se na žalované obci (v Čechách) náhrady škody, ježto žalovaná bez jeho souhlasu a svolení zasáhla stavbou vodovodu do jeho práv a znemožnila další kutání a dolování. K námitce nepřipustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl. D ů v o d y, Soud má za to, že přípustnost pořadu práva jest posuzovati jen podle zákona horního, poněvadž jen podle tohoto zákona byl stanoven ochranný okresek, jímž byla dotčena vlastnická sféra žalobcova. V § 18 hor. zák. se stanoví, že byly-li proti přípustnosti kutání na jiných místech než těch, jež jsou v § 17 zák. uvedena, z veřejných důvodů vzneseny námitky, mají o nich rozhodnouti horní úřady ve srozumění s příslušnými úřady správními. V § 17 cit. zák. mluví se o tom, kde bez svolení vlastníků pozemků není dovoleno kutati. Oba tyto §§ mají nadpis *Ausgenommen Plätze*. O náhradě škody za to, že majitel kutišť na těchto místech kutati nesmí, nemá horní zákon ustanovení. V § 98 a násl. hor. zák., z nichž žalobce dovozuje přípustnost pořadu práva, upravena jsou jen práva a povinnosti majitele kutišť k náhradě škody majitelům pozemků kutáním vzniklé a v § 103 hor. zák. se praví, že, kdo z nich není výrokem správního úřadu spokojen, může se náhrady domáhati pořadem práva. Nevztahuje se proto toto ustanovení na majitele pozemků pokud se týče jiné osoby jako povinné k náhradě škody. V § 16 prov. nař. k hor. zák. jest podrobně určeno, jak postupovati když na některém místě má býti kutání zakázáno, a výslovně jest stanoveno, že s konečnou platností rozhoduje ministerstvo, takže jest i další pořad správní, i pořad právní vůbec vyloučen. Při vyloučení některých míst jako kutišť z důvodů veřejných přicházejí v úvahu i soukromoprávní nároky jednotlivců i zájmy veřejné, interesenti veškeré své námitky mohou přednésti a rozhodnutí jest vydáno až po srovnání těchto zájmů soukromých se zájmy veřejnými. Byl-li shledán zájem veřejný silnějším, nepřísluší majiteli kutišť vůbec náhrada. An se zákon o dalším řízení nezmiňuje, jest považovati výrok správního úřadu i za konečný výrok zamítající soukromoprávní nároky majitele kutišť. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. D ů v o d y : Rekurs jest opodstatněn. Žalobce odůvodňuje žalobní nárok tím, že žalovaná strana bez jeho souhlasu a svolení zasáhla stavbou vodovodu do jeho práv a další kutání a dolování znemožnila a že tím trpí škodu. Podle toho jde o žalobu na